

PRZEDSIĘBIORSTWO WODOCIĄGÓW
I KANALIZACJI Sp. z o.o.
10-218 Olsztyn, ul. Oficerska 16 A
tel. 89 526 40 81, fax 89 533 41 41
NIP 7390403323
Sąd Rej. VII Wydz. Gosp. Olsztyn
KRS 0000126352

***SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
PRZEDSIĘBIORSTWA WODOCIĄGÓW I KANALIZACJI
SPÓŁKA Z O.O. W OLSZTYNIE
ZA 2017 ROK***

OLSZTYN, LUTY 2018 ROK

SPIS TREŚCI

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW.....	3
1. Podstawowe informacje o Spółce.....	3
2. Struktura Władz.....	4
3. Obszar oddziaływania.....	4
II. PRODUKCJA	5
1. Produkcja i sprzedaż wody.....	5
2. Odbiór ścieków.....	7
3. Odbiorcy Spółki.....	7
4. Pozostała działalność usługowa.....	8
III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA.....	9
IV. INWESTYCJE I REMONTY.....	11
V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA I ZAGADNIENIŃ SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI	13
VI. SYTUACJA FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI	16
1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat i prognoza na 2017 rok.....	16
2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty	16
3. Poręczenie i gwarancje.....	17
4. Sytuacja finansowa Spółki.....	18
5. Sytuacja majątkowa Spółki	19
6. Przepływy pieniężne.....	20
7. Wskaźniki ekonomiczne.....	21
VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA.....	22
VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE I KONTROLE.....	24
IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI.....	24
X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ	25
XI. NAGRODY I WYRÓŻNIENIA	27
XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE.....	30

I. CHARAKTERYSTYKA DZIAŁALNOŚCI I ZASOBÓW

1. Podstawowe informacje o Spółce

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji powstało w wyniku przekształcenia przedsiębiorstwa państwowego PWiK w Olsztynie w jednoosobową spółkę Gminy Olsztyn, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 30 sierpnia 1996r. o komercjalizacji i prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych. Do przekształcenia doszło na podstawie Uchwały XII 148/91 z dnia 25 września 1991r. Rady Miasta Olsztyna. Akt przekształcenia Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji w Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością – Akt założycielski Spółki został zawarty w formie aktu notarialnego 30 czerwca 1997r., rep. A Nr 1924/97, wpis do Rejestru Handlowego 4 sierpnia 1997r.

Spółka jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym, prowadzonym przez Sąd Rejonowy w Olsztynie VIII Wydział Gospodarczy pod nr KRS: 0000126352. Spółka mieści się w Olsztynie przy ul. Oficerskiej 16 A, 10-218 Olsztyn. Spółka posiada nr REGON: 510620050, NIP: 7390403323.

Kapitał zakładowy Spółki na dzień 31.12.2017r. wynosi 150.932.000 złotych i dzieli się na 301.864 udziały o wartości nominalnej 500 złotych każdy. Wszystkie udziały należą do Gminy Olsztyn i zostały przez nią objęte.

Właścicielem Spółki jest Gmina Olsztyn. Prezydent Olsztyna, jako organ wykonawczy Gminy, pełni funkcję Zgromadzenia Wspólników. Spółka wykonuje zadania użyteczności publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Przedmiotem działalności Spółki według Polskiej Klasyfikacji Działalności jest:

- pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody (PKD 36,00,Z);
- odprowadzanie i oczyszczanie ścieków (PKD 37,00,Z);
- zbieranie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,11,Z);
- obróbka i usuwanie odpadów innych niż niebezpieczne (PKD 38,21,Z);
- wykonywanie badań, pomiarów i analiz chemicznych i biologicznych składu i czystości wody (PKD 71,20,B);
- działalność w zakresie inżynierii i związane z nią doradztwo techniczne (PKD 71,12,Z);
- wytwarzanie energii elektrycznej (PKD 35,11,Z);
- handel energią elektryczną (PKD 35,14,Z).

W ramach powyższej działalności Spółka:

- eksploatuje, konserwuje, remontuje, odtwarza, modernizuje i rozbudowuje urządzenia i obiekty wodociągowo-kanalizacyjne,
- prowadzi rozliczenia za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków,
- wykonuje badania laboratoryjne kontrolujące jakość prowadzonych procesów uzdatniania wody i oczyszczania ścieków oraz stan ścieków odprowadzanych przez zakłady przemysłowe,
- inicjuje realizację programów zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków, opiniuje koncepcje budowy sieci i urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych,
- wydaje warunki techniczne budowy sieci i obiektów wodociągowo-kanalizacyjnych oraz przyłączania odbiorców, uzgadnia projekty opracowane na podstawie tych warunków, a także przeprowadza odbiory techniczne tych budowli,
- wykonuje podłączenia obiektów do czynnych sieci wodociągowych,
- planuje, zleca i nadzoruje realizację zadań i zakupów inwestycyjnych oraz zadań remontowych, wykonywanych siłami obcymi dla potrzeb Spółki.

Przedsiębiorstwo świadczy roboty odpłatne związane z podstawową specjalizacją, m.in.:

- wykonuje sieci i przyłącza wodociągowo-kanalizacyjne,
- usuwa awarie na sieciach nie będących w posiadaniu Spółki,
- remontuje pompy i inne urządzenia mechaniczne,
- świadczy usługi transportowo-sprzętowe i laboratoryjne.

2. Struktura Władz

Władzami Spółki są: Zgromadzenie Wspólników, Rada Nadzorcza oraz Zarząd.

Rada Nadzorcza

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Rada Nadzorcza Spółki działała w następującym składzie:

- Przewodniczący Rady Nadzorczej - Edward Tomczyk
- Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej - Irena Petryna
- Sekretarz Rady Nadzorczej - Jarosław Szostek
- Członek Rady Nadzorczej - Leszek Bury
- Członek Rady Nadzorczej - Szczepan Figiel
- Członek Rady Nadzorczej - Wojciech Kokoryn
- Członek Rady Nadzorczej - Henryk Łańko
- Członek Rady Nadzorczej - Andrzej Orzechowski
- Członek Rady Nadzorczej – Ryszard Przystawko

W okresie sprawozdawczym miały miejsce następujące zmiany w składzie Rady Nadzorczej Spółki:

- w związku z upływem VI Kadencji Rady Nadzorczej 9 maja 2017 roku Zgromadzenie Wspólników podjęło Uchwałę Nr 10/17 odwołującą dotychczasowy skład w osobach: Edward Tomczyk, Irena Petryna, Grzegorz Sawoński, Leszek Bury, Zdzisław Dominik, Szczepan Figiel, Bogusław Kowalewski, Henryk Łańko, Jan Żemajtys;
- Uchwałę Nr 11/17 z 9 maja 2017 roku Zgromadzenie Wspólników powołało członków Rady Nadzorczej VII Kadencji w osobach: Ryszard Przystawko, Leszek Bury, Wojciech Kokoryn, Edward Tomczyk, Irena Petryna, Szczepan Figiel, Henryk Łańko, Andrzej Orzechowski;
- w dniu 19 maja 2017 roku Zgromadzenie Wspólników Uchwałę Nr 16/17 powołało do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Spółki Pana Jarosława Szostka.

Zarząd

Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Spółki działał w jednoosobowym składzie:

- Prezes Zarządu - Wiesław Pancer.

Prokurenci

Na dzień 31 grudnia 2017 roku prokurentami Spółki byli:

- Prokurent - Antoni Kujawa
- Prokurent - Jacek Zyśk

3. Obszar oddziaływania

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie prowadzi swoją działalność w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków na terenie Gminy Olsztyn. Głównymi odbiorcami są mieszkańcy Olsztyna, a także instytucje i firmy mające swoje siedziby w granicach administracyjnych gminy. Uchwała Nr III/73/14 Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego z dnia 30 grudnia 2014 roku w sprawie wyznaczenia aglomeracji Olsztyn zobowiązuje Przedsiębiorstwo

do odbioru ścieków z oznaczonej zlewni, tj. z 27 miejscowości obejmujących: Barczewo, Łęgajny, Wójtowo, Ruszajny, Kaplityny, Ruś, Bartąg, Jaroty, Klebark Mały, Ostrzeszewo, Dywity, Ługwałd, Różnowo, Słupy, Kieźliny, Wadąg, Myki, Zalbki, Gutkowo, Kudypy, Gronity, Naterki, Sząbruk, Unieszewo, Barwiny, Łupstych, Siła.

Zasoby wody, wielkość ujęć, stan stacji uzdatniania wody, jak również przepustowość oczyszczalni ścieków umożliwiają Przedsiębiorstwu zaspokajanie zgłaszanych potrzeb gmin ościennych w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzania ścieków. Spółka systematycznie rozszerza obszar świadczenia usług w wyniku podłączania do miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej miejscowości z gmin ościennych.

Według stanu na dzień 31.12.2017 roku Spółka zaopatruje w wodę Nikielkowo, Jonkowo, Ostrzeszewo, Zalbki, Myki, Wadąg, Gietrzwałd oraz Bartąg. Natomiast odbiera i oczyszcza ścieki z Barczewa, Łęgajny, Wójtowa, Kudyp, Bartąga, Słup, Kieźlin, Wadąga, Zalbek, Myk, Dywit, Jonkowa, Kaplityn, Ostrzeszowa, Klebarka Małego, Szczęsnego, Ruś, Gronity.

Spółka nie posiada znaczących konkurentów na lokalnym rynku, na którym działamy tu do czynienia z naturalnym monopolem technicznym. Własne ujęcia wody wykorzystują: Miejski Szpital Zespolony, Wojewódzki Zespół Lecznictwa Psychiatrycznego, Wojewódzki Szpital Specjalistyczny, Szpital MSWiA, Szpital Uniwersytecki, Samodzielny Publiczny Zespół Gruźlicy i Chorób Płuc w Olsztynie i Indykpol.

II. PRODUKCJA

1. Produkcja i sprzedaż wody

W 2017 roku wyprodukowano łącznie 10 414 234 m³ wody. Jest to o 57 933 m³ mniej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego. Woda pochodziła z pięciu ujęć.

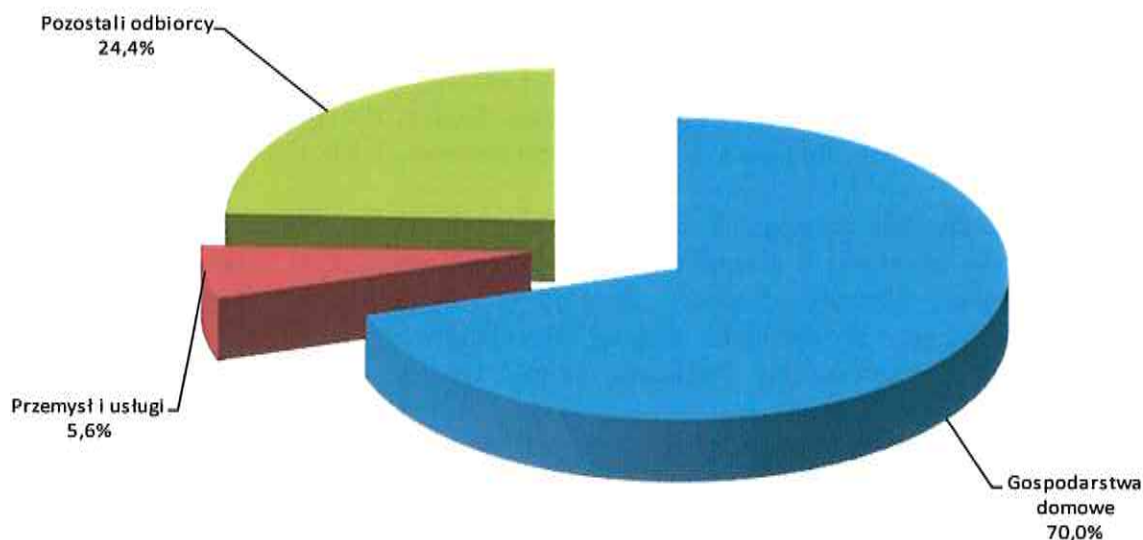
Tabela 1. Produkcja wody przez poszczególne ujęcia wody

Wyszczególnienie	(w m ³)				
	Ujęcie Wody „Wadąg”	Ujęcie Wody „Zachód”	Ujęcie Wody „Kortowo”	Ujęcie Wody „Jaroty”	Ujęcie Wody „Likusy”
2017 rok	6 041 900	2 792 494	897 930	342 406	339 504
2016 rok	6 044 160	2 916 077	833 920	374 023	303 987
Wzrost(+) spadek (-)	- 2 260	- 123 583	+ 64 010	- 31 617	+ 35 517

W 2017 roku sprzedaż wody wyniosła 8 269,2 tys. m³ i była wyższa od sprzedaży w 2016 roku o 9,4 tys. m³ tj. o 0,1 %. Różnica między produkcją, a sprzedażą wody wynosząca 2 145,0 tys.m³, to woda pobrana do własnych celów technologicznych, w tym płukanie filtrów na stacjach uzdatniania wody, wiosenne i jesienne płukanie sieci.

Strukturę sprzedaży wody w 2017 roku z podziałem na grupy odbiorców przedstawia poniższy wykres.

Wykres 1: Struktura sprzedaży wody w 2017 roku

Woda do odbiorców dostarczana była siecią wodociągową. Długość sieci i przyłączy wodociągowych, będących na stanie Spółki na koniec 2017 roku wyniosła 385,2 km. W ciągu roku przybyło do obsługi 17,1 km sieci.

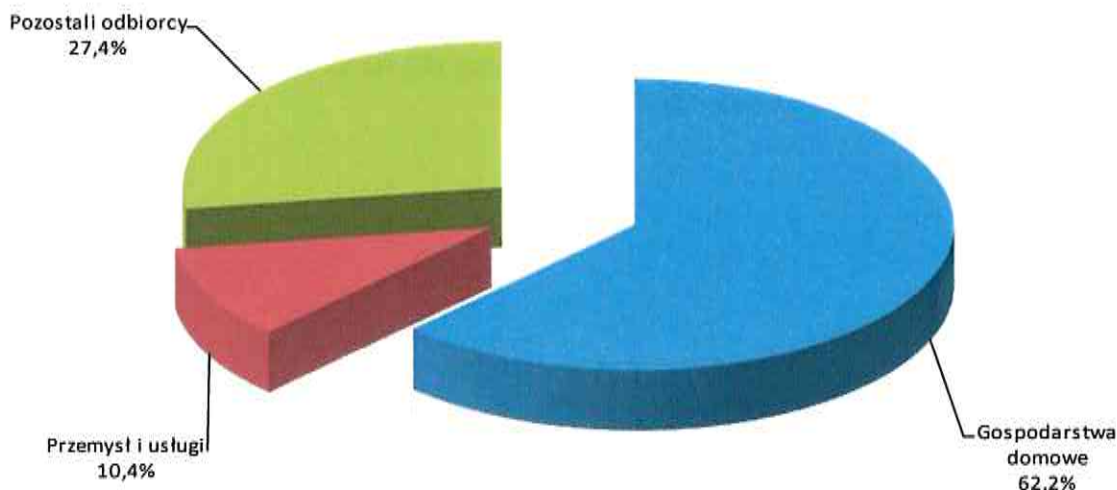
W ramach prac konserwacyjno-remontowych na sieci i przyłączach wodociągowych:

- usunięto 5 awarii magistrali wodociągowych;
- usunięto 100 awarii sieci rozdzielczych;
- usunięto 15 awarii przyłączy wodociągowych do budynków;
- usprawniono 81 zasuw liniowych;
- usprawniono i wymieniono 65 nawiertek oraz zamontowano 42 nowe;
- usprawniono 28 hydrantów oraz wymieniono 96 hydrantów ppoż;
- wymieniono i zamontowano 147 nowych osłon odwodnienia hydrantu;
- wymieniono i zamontowano 308 obudów do zasuw oraz 162 klucze;
- wymieniono i zamontowano 330 skrzynek do zasuw i 31 do hydrantów;
- oczyszczono 46 komór zasuw;
- zamontowano 653 tabliczki oznaczeniowe do zasuw i hydrantów;
- planowo wymieniono 2.459 wodomierzy;
- zamontowano 161 nakładek do zdalnego odczytu wodomierzy;
- zainstalowano 65 wodomierzy ogrodowych.

2. Odbiór ścieków

W okresie sprawozdawczym odebrano i oczyszczono 9 279,6 tys. m³ ścieków, tj. o 106,0 tys. m³ (1,1 %) mniej niż w roku ubiegłym. Udział poszczególnych grup w ramach usługi odbioru ścieków przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2: Struktura odbioru ścieków w 2017 roku

Długość sieci i przyłączy kanalizacji sanitarnej będących na stanie Spółki na koniec 2017 roku wyniosła 368,5 km. W ciągu roku do obsługi przybyło 38,7 km sieci.

W ramach działalności konserwacyjno-remontowej służby Spółki:

- usunęły siłami własnymi 235 niedrożności sieci kanalizacyjnych ulicznych;
- wykonały remonty studni i regulację włączów w ilości 230 szt.;
- dokonały przeglądu i czyszczenia ręcznego 1.100 studni kanalizacji sanitarnej;
- dokonały przeglądu 30 km sieci kanalizacji sanitarnej przy pomocy kamer TV;
- wykonały 100 punktowych remontów rur metodami bezwykopowymi.

3. Odbiorcy Spółki

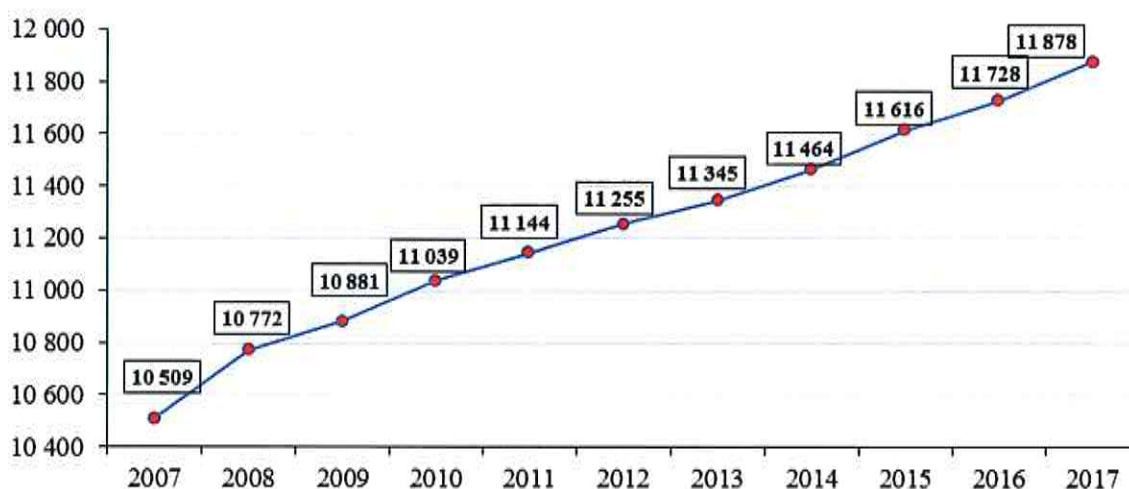
Sprzedaz generowali odbiorcy z trzech grup odbiorców: gospodarstwa domowe (odbiorcy indywidualni, spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe), przemysł i usługi oraz pozostali odbiorcy, którymi są m.in. jednostki sfery budżetowej (służba zdrowia, szkolnictwo i inni), prowadzący działalność niezwiązaną z produkcją oraz odbiorcy sąsiednich gmin. Na dzień 31.12.2017 rok Spółka rozliczała następujące ilości wodomierzy głównych wraz z podlicznikami:

- gospodarstwa domowe 10 411 (z tego: budynki jednorodzinne 7 766 i budynki wielorodzinne 2 645),
- przemysł i usługi 214,
- pozostali odbiorcy 4 317, w tym odbiorcy gminni 45 punktów rozliczeń (wodomierzy).

Ilość odprowadzonych ścieków zasadniczo jest ustalana na podstawie zużycia wody. Urządzenia pomiarowe (36 szt.) określające ilość ścieków zainstalowane są na sieciach odprowadzających ścieki z sąsiednich gmin oraz przyłączach niektórych przedsiębiorstw. Rozliczenie z Barczewem odbywa się w oparciu o pomiary mierzące napływy z poszczególnych miejscowości, bo brak jest pomiaru sumarycznego na granicy Gminy. Spółka nie zadawała ten sposób rozliczeń, jednak Barczewo nie wyraża zgody na instalację brakującego urządzenia pomiarowego. Sprawa będzie rozstrzygana przed Sądem.

Liczba odbiorców wody liczona wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec 2017 roku wynosiła 11 878 i zwiększyła się w ciągu roku o 150 odbiorców, tj. 1,3 %.

Wykres 3: Liczba odbiorców świadczonych usług wg stanu punktów (wodomierzy głównych) na koniec roku

W ciągu ostatnich dziesięciu lat nastąpił przyrost liczby odbiorców usług wodociągowo-kanalizacyjnych o 1 369, tj. o 13,0 %.

W 2017 roku dla okolicznych gmin dostarczono 251,7 tys. m³ wody, co stanowi 3,0 % całkowitej sprzedaży wody oraz odebrano 834,5 tys. m³ ścieków (9,0 % wszystkich ścieków) na łączną kwotę 4 457,7 tys. zł .

4. Pozostała działalność usługowa

Poza działalnością podstawową w 2017 roku Spółka świadczyła usługi w zakresie robót odpłatnych, obejmujących:

- usuwanie awarii zewnętrznych instalacji, przyłączy i sieci wodno-kanalizacyjnej, wykonanie przyłączy wodno-kanalizacyjnych na indywidualne zlecenia, remont urządzeń;
- przeglądy i odbiory sieci, przyłączy i obiektów wodno-kanalizacyjnych;
- wykonywanie badań laboratoryjnych.

W 2017 roku akredytowane przez PCA laboratorium Spółki wykonało badania na potrzeby własne Spółki oraz na zlecenie klientów zewnętrznych w następującym zakresie:

1. Badania mikrobiologiczne wody:
  - pobrano 3.667 próbek na potrzeby Spółki;
  - przyjęto 1.000 próbek do badań od klientów zewnętrznych;

- wykonano łącznie 23.559 badań, w tym 5.418 badań w ramach zleceń zewnętrznych.
2. Badania fizykochemiczne wody:
- pobrano 2.125 próbek na potrzeby Spółki;
  - przyjęto 316 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
  - wykonano łącznie 9.791 badań, w tym: 1.482 badania w ramach zleceń zewnętrznych, 8.309 badań na potrzeby Spółki oraz 4.236 badań kontrolnych;
  - dodatkowo wykonano 5.018 badań kontrolnych w ramach sterowania jakością.
3. Badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych:
- pobrano 587 próbek ścieków na potrzeby Spółki;
  - przyjęto 35 próbek do badań od klientów zewnętrznych;
  - wykonano łącznie 3.949 badań, w tym 182 badania w ramach zleceń zewnętrznych;
  - pobrano 896 próbek osadów ściekowych na potrzeby Spółki;
  - wykonano 3.009 badań próbek osadów ściekowych.

W 2017 roku Spółka nieodpłatnie wydała inwestorom 617 warunków technicznych oraz uzgodniła 285 projektów budowlanych. Z tytułu dokonanych 121 odbiorów technicznych sieci oraz przyłączy wodociągowo-kanalizacyjnych uzyskano przychody w kwocie 23,0 tys. zł.

Przychody z robót odpłatnych i działalności pomocniczej w 2017 roku wyniosły 761,7 tys. zł, co stanowi 0,9 % całkowitej wartości sprzedaży.

III. ZATRUDNIENIE I DZIAŁALNOŚĆ SOCJALNA

W 2017 roku średnioroczne zatrudnienie ukształtowało się na poziomie 434,6 etatów i w stosunku do roku 2016 wzrosło o 10,3 et., tj. o 2,4 %.

Na dzień 31.12.2017r. Spółka zatrudniała ogółem 436 osoby, z tego 93 kobiety i 343 mężczyzn.

W 2017 roku przyjęto do pracy 27 osób. Z pracy odeszło 23 pracowników, z tego: 11 pracowników zatrudnionych na stanowiskach produkcyjnych i 12 pracowników zatrudnionych na stanowiskach nieprodukcyjnych.

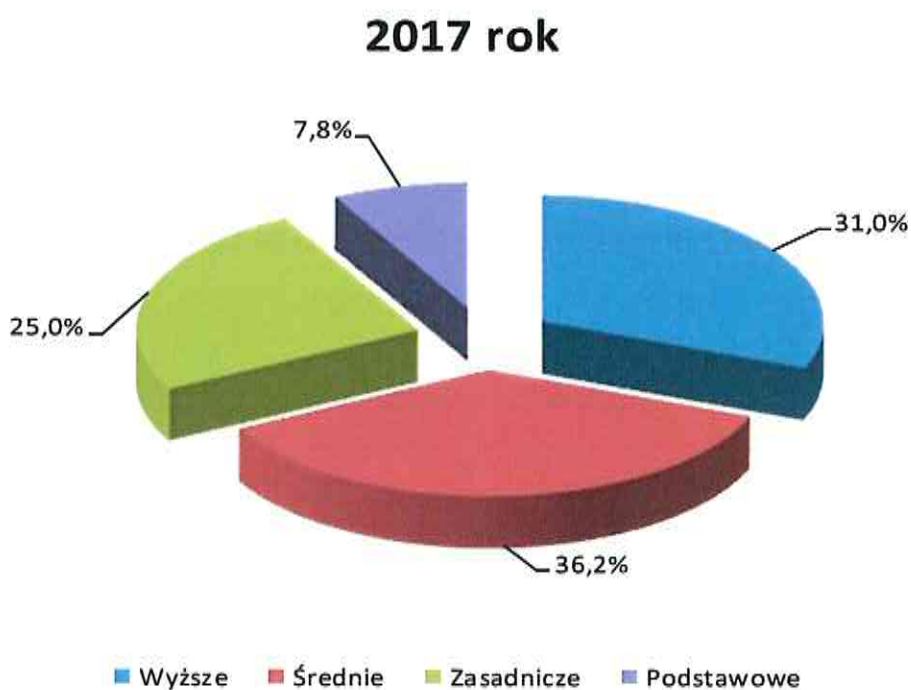
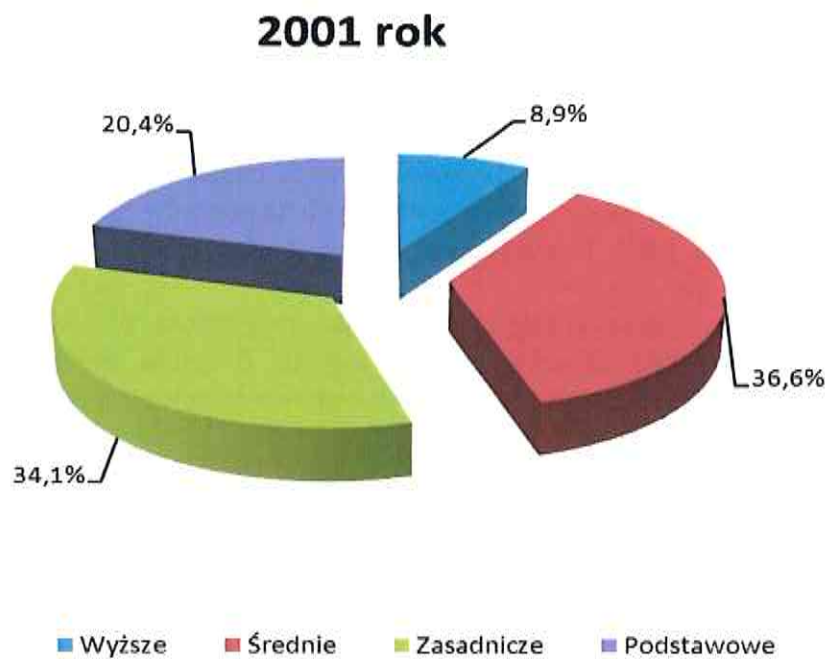
Średni staż pracy pracowników w Spółce wynosi 19 lat. Średni wiek załogi to 48 lat.

Tabela 2. Struktura zatrudnienia wg wykształcenia (w %)

<i>Wykształcenie</i>	<i>2017 r.</i>	<i>2016 r.</i>
Podstawowe	7,8	9,0
Zasadnicze zawodowe	25,0	25,3
Średnie	36,2	37,9
Wyższe	31,0	27,8

W strukturze zatrudnienia, z uwagi na specyfikę działalności Spółki, podobnie jak w latach ubiegłych największy udział (61,2 %) stanowili pracownicy z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym.

Wykres 4: Struktura zatrudnienia wg wykształcenia

Zarząd Spółki stwarza pracownikom możliwości rozwoju poprzez popieranie różnego rodzaju form kształcenia i doskonalenia udzielając w tym zakresie pomocy finansowej. W 2017 roku Spółka kontynuowała programy szkoleniowe umożliwiające pracownikom rozwój poprzez podnoszenie kwalifikacji. Koszt szkoleń wyniósł 227,7 tys. zł.

W 2017 roku zgodę na podjęcie studiów otrzymało czterech pracowników. Dziewięć osób kontynuowało naukę na uczelniach wyższych. Na koniec roku udział pracowników z wyższym wykształceniem wzrósł z 27,8 % w 2016 roku do 31,0 % w 2017 roku, czyli o 3,2 pkt. procentowego. W stosunku do 2001 roku wzrost ten jest ponad trzykrotny.

W 2017 roku zanotowano 6 lekkich wypadków przy pracy, które spowodowały 438 dni niezdolności do pracy. W stosunku do roku 2016, w którym wydarzyło się 5 lekkich wypadków, odnotowano ponad pięciokrotny (o 358 dni) wzrost absencji spowodowanej wypadkami.

Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2017 roku został naliczony w wysokości 638,2 tys. zł. Środki z tego funduszu zostały przeznaczone m.in. na dofinansowanie wypoczynku urlopowego organizowanego we własnym zakresie, pomoc materialną, działalność kulturalno-oświatową, sportowo-rekreacyjną oraz organizację wypoczynku w dni wolne od pracy.

IV. INWESTYCJE I REMONTY

W 2017 roku Spółka poniosła nakłady inwestycyjne w wysokości 23 584,9 tys. zł, na planowane 23 608 tys. zł. W stosunku do 2016 roku były one wyższe o 14 559,7 tys. zł, tj. o 161,3 %.

Prowadzona przez Spółkę w 2017 roku działalność inwestycyjna służyła głównie modernizacji istniejących obiektów infrastruktury technicznej i budowlanej w celu zapewnienia prawidłowego ich funkcjonowania.

Nakłady inwestycyjne w podziale na poszczególne urządzenia przedstawia poniższa tabela:

Tabela 3. Nakłady inwestycyjne (w tys. zł)

Wyszczególnienie	Urządzenia kanalizacyjne	Urządzenia wodociągowe	Obiekty administracyjno-techniczne	Zakupy gotowych dóbr inwestycyjnych
2017 rok	4 584,9	3 030,1	1 553,9	14 416,0
2016 rok	4 628,1	430,0	734,6	3 232,5
Przyrost(+); spadek(-)	- 43,2	+ 2 600,1	+ 819,3	+ 11 183,5

Najważniejsze zadania inwestycyjne zrealizowane w 2017 roku:

- stabilizacja skarpy OBF-ów na oczyszczalni ścieków;
- modernizacja osadników wtórnych i osadnika wstępnego na oczyszczalni ścieków Łyna (-osadnik wtórny nr 1);
- modyfikacja dawkowania odcieków z pompowni LKT;
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Lubelskiej;

- budowa sieci kanalizacji sanitarnej na terenie koszar przy ul. Artyleryjskiej/Leśnej;
- przebudowa rurociągów technologicznych nalewowych z ZKF 1 i ZKF 2 na oczyszczalni ścieków;
- modernizacja przepompowni P-2;
- budowa sieci kanalizacji sanitarnej w rejonie ulic Okęckiej-Bromkowej;
- dostawa i montaż 10 kpl. układów do pomiaru stężenia tlenu na oczyszczalni;
- przebudowa odcinka kanalizacji odciekowej z ITPO na oczyszczalni ścieków;
- przebudowa rurociągu tłoczego ul. Monte Casino – I etap;
- wymiana przyłączy wodociągowych;
- budowa sieci wodociągowej w ul. Stalowej na odcinku do ul. Żelaznej;
- budowa komór i punktów redukcyjnych na os. Mazurskim;
- budowa sieci wodociągowej na terenie koszar przy ul. Artyleryjskiej/Leśnej;
- budowa przyłącza wodociągowego do budynku ul. Kuronia 12;
- przebudowa sieci wodociągowej w ul. Barcza;
- montaż ogniw fotowoltaicznych na bazie PWiK;
- wykonanie sieci komputerowej łączącej oczyszczalnię i spalarnię osadów;
- wymiana okien i likwidacja naświetli w hali filtrów SUW Kortowo;
- wykonanie placu manewrowego na przepompowni P-24;
- rozdzielnia SUW Karolin;
- modernizacja układów pomiarowych na przepompowniach P-24 i P6.

Ponadto zakupiono zestawy komputerowe i oprogramowanie (69,3 tys. zł), odtworzono środki trwałe, urządzenia, sprzęt i narzędzia (748,5 tys. zł), zakupiono środki transportu (411,2 tys. zł), dokonano wykupu sieci od osób trzecich (95,7 tys. zł) oraz wykupiono grunt, na którym znajduje się oczyszczalnia ścieków (13 091,3 tys. zł).

W 2017 roku w systemie zleceńowym wykonano remonty w robotach budowlano-montażowych o wartości 2 125,5 tys. zł, tj. o 699,9 tys. zł więcej niż rok wcześniej, a ich zakres obejmował między innymi:

- remont sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Gębika oraz Sikiryckiego 2,4;
- remont kanalizacji sanitarnej w Alei Chateauroux;
- remont kanalizacji sanitarnej w ul. Pstrowskiego 13-17;
- remont łazienek w budynku administracyjnym ul. Oficerska 16a;
- remont przenośników ślimakowych odprowadzających osad odwodniony po prasach taśmowych w stacji odwadniania osadów;
- wymiana pokryć kanału głównego na oczyszczalni ścieków.

Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej (w 71%) umożliwiło zrealizowanie zadania pn. Montaż ogniw fotowoltaicznych na bazie PWiK Sp. z o.o. w Olsztynie, w wyniku którego powstał środek trwały o wartości 950,5 tys. zł. Łączna moc instalacji fotowoltaicznej wynosi 120 kW. Wyprodukowana ze źródeł odnawialnych energia pokryje ok. 30 proc. zapotrzebowania bazy przy ul. Oficerskiej.

V. INFORMACJA DOTYCZĄCA OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZAGADNIENIÓW SPOŁECZNEJ ODPOWIEDZIALNOŚCI

Spółka eksploatuje na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pięć ujęć: Wadąg, Zachód, Kortowo, Jaroty i Likusy, z czego największe z nich to ujęcie Wadąg. Ujmowana woda podziemna poddawana jest procesowi dwustopniowej filtracji w celu usunięcia nadmiaru żelaza i manganu. Wprowadzana do sieci wodociągowej woda uzdatniona spełnia wymagania jakościowe zawarte w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 07 grudnia 2017r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Potwierdzeniem spełnienia wszystkich wymogów prawnych jest prowadzony przez Spółkę monitoring jakości wody. W 2017 r. łącznie z pięciu ujęć pobrano i uzdatniono 10 414 234 m³ wody surowej, z czego 9 827 213 m³ zostało wprowadzone do sieci. Z tytułu poboru wód w 2017r. naliczono opłatę w wysokości 732 419 zł.

Ścieki odprowadzane z Miejskiej Oczyszczalni Ścieków „Łyna” w Olsztynie odpowiadają warunkom określonym w pozwoleniu wodnoprawnym obowiązującym od dnia 1 lipca 2015r. do 30 czerwca 2025r.

Analizy wykazały, że procent redukcji zanieczyszczeń w ściekach oczyszczonych w MOŚ „LYNA” odprowadzanych do odbiornika wynosił odpowiednio:

- ChZT – zmierzony 92,6%, wymagany decyzją wynosi 75%,
- BZT5 – zmierzony 98,1%, wymagany decyzją wynosi 90%,
- Zawiesina ogólna – zmierzony 95,1%, wymagany decyzją wynosi 90%,
- Azot ogólny – zmierzony 83%, wymagany decyzją wynosi 70%,
- Fosfor ogólny – zmierzony 91%, wymagany decyzją wynosi 80%.

W zakresie ilości odprowadzanych ścieków warunki decyzji są dotrzymywane. W 2017r. odprowadzono średnio $Q_{dśr} = 35\,961$ m³/d. Wysokość naliczonej opłaty za wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi w 2017r. wyniosła 799 219,55 zł, z tego 7 479,37 zł naliczono za odprowadzanie wód opadowych, a 791 739,18 zł za odprowadzanie oczyszczonych ścieków komunalnych.

Z tytułu emisji zanieczyszczeń do powietrza naliczono opłatę w wysokości 7 399 zł. W Spółce emisja do powietrza odbywa się ze źródeł zorganizowanych, niezorganizowanych oraz procesów spalania paliw w silnikach spalinowych. Źródłami emisji zorganizowanej jest instalacja termicznego przekształcania osadów ściekowych oraz osiem kotłowni zlokalizowanych na terenie obiektów zakładowych.

Standardy emisyjne dla instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych określone są w pozwoleniu na wprowadzanie pyłów i gazów do powietrza wydanej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego w dniu 11.02.2000r. znak: OŚ.PŚ.7651-03/09 obowiązującej do 10.02.2019r. Naliczona opłata środowiskowa za emisję pyłów i gazów do powietrza z instalacji termicznego przekształcania osadów ściekowych za 2017r. wyniosła 1 749,82 zł. Sumaryczny czas pracy instalacji w tym okresie wynosił 3 965 godz.

Kotłownie zakładowe eksploatowane są na potrzeby wytworzenia ciepła do centralnego ogrzewania budynków i podgrzewania ciepłej wody. Naliczona kwota opłat za emisje substancji do powietrza z tych emitorów wyniosła 2 786,25 zł. Za emisję z procesów spalania paliw w silnikach spalinowych naliczono opłatę w wysokości 2 862,99 zł.

Marginalnym zjawiskiem jest emisja nieorganizowana, pochodząca z procesów spawania na wolnym powietrzu. Za emisję będącą efektem procesów spawania na wolnym powietrzu w 2017r. naliczono opłatę środowiskową w wysokości 5,46 zł.

Opłata naliczona za gospodarcze korzystanie ze środowiska za 2017r. wyniosła 1 539 037 zł. Opłatę wnosi się do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do końca marca 2018 roku.

Program ochrony środowiska występujący w branży wod.-kan. obejmuje swoim zasięgiem również zagadnienia poboczne towarzyszące procesom produkcyjnym i usługowym, skupiające się w dużej mierze w sferze gospodarki odpadowej.

Spółka posiada decyzje właściwych organów władzy lokalnej zezwalające na coroczne wytwarzanie, magazynowanie oraz przetwarzanie w procesie unieszkodliwiania, wskazanych w nich rodzajów odpadów technologicznych wraz z określeniem ich ogólnych ilości. Każdemu odpadowi przypisany jest kod numeryczny wynikający z jego charakteru i miejsca pochodzenia, nadawany na podstawie obowiązującego Rozporządzenia w sprawie „Katalogu odpadów”.

W ramach gospodarowania różnymi wytwarzanymi przez siebie odpadami, Spółka, zgodnie z obowiązującymi zapisami ustawy o odpadach prowadzi ich ścisłą ewidencję, selektywnie je magazynuje w wydzielonych miejscach, a następnie przekazuje uprawnionym firmom specjalistycznym do odzysku (zazwyczaj odpady inne niż niebezpieczne) lub do unieszkodliwiania (odpady niebezpieczne). W 2017 roku wytworzono ogółem 22 181,2 Mg wszystkich rodzajów odpadów, w tym 22 117,3 Mg odpadów innych niż niebezpieczne oraz 63,9 Mg odpadów niebezpiecznych.

Największe ilości odpadów, powstające w wyniku prowadzonej przez firmę działalności, to ustabilizowane komunalne osady ściekowe, zaliczane do odpadów innych niż niebezpieczne. Ich produkcja w latach 2015-2017 wynosiła odpowiednio: 19 605, 21 065 i 17 515 Mg. Pomimo korzystnego stanu sanitarnego i spełniającego normy składu chemicznego są to odpady bardzo uciążliwe, ponieważ ze względu na olbrzymie objętości i szereg obwarowań prawno-środowiskowych, ich bezpośrednie przyrodnicze zagospodarowanie wciąż spotyka się z dużymi utrudnieniami. Stosowaną od wielu lat formą odzysku jest przekazywanie osadów firmom wyłonionym w organizowanych przetargach, w celu przetworzenia na nawóz organiczny w procesie mieszania z dodatkami strukturalnymi i kompostowania. W latach 2015-2017 zagospodarowano w ten sposób odpowiednio: 27 845, 28 909 i 15 368 Mg wcześniej nagromadzonych i wytwarzanych na bieżąco osadów.

Większość osadu pobieranego i wywożonego w celu przetworzenia go w drodze odzysku poza terenem oczyszczalni, usuwana jest bezpośrednio spod pras odwadniających.

Proces przekształcania osadu wspomaga wybudowana na terenie oczyszczalni ścieków w Olsztynie suszarnia wraz ze spalarnią osadów. W 2017 roku Dział Gospodarki Ściekowej przekazał do spalarni 4 213,9 Mg osadów odwodnionych na prasach do 18,0 % s.m., a więc zawierających 760,5 Mg suchej masy. Obiekt ten umożliwia unieszkodliwienie osadu do postaci żużli i popiołów paleniskowych oraz pyłów z gazów odlotowych, których sumaryczna ilość jest nieporównywalnie mniejsza od ilości osadu podawanego do spalania. W 2017 roku otrzymano w ten sposób odpowiednio: 278,9 oraz 59,8 Mg w/wym. odpadów.

Odrębnymi procedurami (inwentaryzacje, harmonogramy likwidacji, sprawozdania) objęte są odpady niebezpieczne zawierające azbest. Zgodnie z wymogami „Prawa ochrony środowiska” wykorzystywanie azbestu lub wyrobów zawierających azbest dopuszcza się nie dłużej niż do końca 2032 roku.

Resztki tego typu wyrobów eksploatowanych jeszcze przez Spółkę tkwią w gruncie w postaci rur wodociągowych azbestocementowych, służących do realizacji dostawy wody odbiorcom. Po opracowaniu harmonogramu usuwania przez Spółkę wyrobów zawierających azbest, w latach 2004–2017 wyłączono z eksploatacji w sumie aż 6 272,15 mb rur wodociągowych azbestocementowych, a do likwidacji pozostaje obecnie jeszcze 228,50 mb rur AC co stanowi zaledwie 3,5 % dotychczas zainwentaryzowanych zasobów tego typu uzbrojenia. Sieci te nie stanowią zagrożenia dla zdrowia odbiorców, jeśli są nie uszkodzone i stale nawilżone wodą. W 2017 roku nie podejmowano żadnych działań związanych z likwidacją rurociągów AC. Wewnętrzny harmonogram wymiany sieci wodociągowej zawierającej azbest, sporządzony przez Dział Sieci Wodociągowej przewiduje eksploatację tych wyrobów maksymalnie do końca 2024 r.

W marginalnym zakresie w wyroby azbestocementowe wyposażone są dwie studnie głębinowe na ujęciu wody Wadąg. Są to na bieżąco użytkowane filtry z rur AC o łącznej długości 54 mb. Zaprzestanie korzystania z tych wyrobów będzie następowało sukcesywnie w miarę naturalnego „starzenia się” studni, prowadzącego do wyłączenia ich z eksploatacji (maksymalnie do końca 2032 r.).

Gospodarowanie wszystkimi wytwarzanymi w Spółce odpadami jest ściśle monitorowane i odbywa się zgodnie z „Ustawą o odpadach”, tj. przy zastosowaniu obowiązujących dokumentów ewidencyjnych, jakimi są: „Karta ewidencji odpadu” i „Karta przekazania odpadu”. W każdym miesiącu wykazywane są ilości wszystkich odpadów wytworzonych, przetworzonych przez Spółkę oraz przekazanych do zagospodarowania, a po zakończeniu roku kalendarzowego sporządza się oficjalne sprawozdania zbiorcze i dostarcza właściwym organom (GUS, Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, itp.).

Spółka deklaruje, że zasady społecznej odpowiedzialności biznesu stanowią fundamentalną część planowania biznesowego i wyznaczają kierunki rozwoju firmy. Odpowiedzialne działanie oznacza traktowanie zarówno kontrahentów, jak i pracowników z zachowaniem szacunku, dbałość o środowisko naturalne oraz interesy lokalnej społeczności. Firma uczestniczy w niewielkich projektach o dużym znaczeniu dla społeczności lokalnej. Działania te służą integracji środowisk, budowaniu platformy wymiany doświadczeń. Wszelkie podejmowane inicjatywy przyczyniają się do umacniania wizerunku Spółki jako instytucji zaangażowanej w rozwój społeczności oraz dbałości o potrzeby klientów.

Piętnaście lat temu Spółka wdrożyła Zintegrowany System Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP, który mierzalnymi wskaźnikami pokazuje wyraźny postęp w jakości pracy Przedsiębiorstwa.

VI. SYTUACJA I FINANSOWA, MAJĄTKOWA ORAZ PIENIĘŻNA SPÓŁKI

1. Prezentacja wybranych danych finansowych z działalności Spółki z okresu ostatnich 5 lat.

Tabela 4. Zestawienie podstawowych wielkości ekonomiczno-finansowych Spółki

Wyszczególnienie	Wykonanie (w złotych)				
	2013	2014	2015	2016	2017
Przychody ze sprzedaży	77 756 299	78 530 412	79 819 100	82 574 017	83 439 942
Koszty sprzedaży i ogólnego zarządu	79 997 382	82 196 220	84 520 266	84 712 825	85 300 294
w tym: amortyzacja*/	22 179 855	22 972 431	23 246 340	19 592 206	19 417 188
Wynik na sprzedaży brutto	- 2 241 083	- 3 665 808	- 4 701 167	- 2 138 808	- 1 860 352
Pozostałe przychody operacyjne	4 185 935	5 395 401	7 577 671	4 561 186	4 133 469
Pozostałe koszty operacyjne	631 176	867 891	1 007 712	1 268 346	1 259 827
Wynik na działalności operacyjnej	1 313 676	861 702	1 868 792	1 154 032	1 013 290
Przychody finansowe	665 686	750 233	644 028	1 028 361	676 361
Koszty finansowe	1 755 409	1 454 451	1 948 532	1 044 223	922 700
Zysk brutto	223 953	157 485	564 286	1 138 171	766 951
Zysk netto	130 191	7 021	145 007	966 957	557 074
Aktywa trwałe	307 247 706	303 128 883	295 284 149	292 694 069	299 603 721
Aktywa obrotowe	20 446 332	23 831 864	21 965 986	25 425 852	24 276 143
Kapitał własny	164 489 503	165 915 579	166 060 586	171 727 327	174 534 580
Zobowiązania długoterminowe	89 440 693	80 477 611	76 231 123	70 275 276	76 454 620
Zobowiązania krótkoterminowe	21 867 844	18 385 736	15 527 327	19 581 657	21 583 355
Rozliczenia międzyokresowe	49 845 847	59 107 342	56 125 184	52 909 566	46 903 013

*/ 12 października 2015 roku Zarząd Spółki Zarządzeniem Nr 14/15 wydłużył okres ekonomicznej użyteczności środków trwałych i obniżył stawki amortyzacyjne z dniem 1 stycznia 2016 roku.

2. Zaciągnięte pożyczki i kredyty

PWiK jest stroną dwóch długoterminowych umów pożyczkowych:

1. Umowa z NFOŚiGW nr 650/2006/Wn14/OW-ki-IS/P z dnia 20.12.2006r. (inwestycyjna) na projekt „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 23 911 100 zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2021 roku. Na zabezpieczenie pożyczki ustanowiono zastaw na 53,09 % udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 31.12.2005r., który wynosił 60 698 500 zł. 24 października 2016 roku został zawarty pomiędzy Spółką, a Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska aneks do Umowy zastawu na mocy którego ustanowiono zastaw na 16,39 % udziałów Gminy w kapitale zakładowym Spółki na dzień 01.09.2016r. Łączna wartość nominalna 47 345 udziałów wynosi 23 672 500 zł.
2. Umowa pożyczki z NFOŚiGW nr 100/2009/Wn14/OW-ki-IS/9 z dnia 03.04.2009r. (wrakowa) na dofinansowanie przedsięwzięcia „Gospodarka wodno-ściekowa

w Olsztynie”. Kwota pożyczki z umowy wynosiła 155 700 000 zł. Umowa przewidywała spłatę zobowiązania do 30.06.2026 r. 21 września 2015 roku Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej podjął decyzję nr R/2646/2015 w sprawie wydłużenia okresu spłaty pożyczki wrakowej do 30 września 2031 roku oraz zmniejszenia rat pożyczki począwszy od 30 września 2015 roku. Pożyczka zabezpieczona jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową na kwotę aktualnego zadłużenia.

Na koniec 2017 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętych pożyczek:

Tabela 5. Salda pożyczek na dzień 31.12.2017 rok (w złotych)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętej pożyczki	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2017r.	Termin spłaty
Pożyczka wrakowa	95 879 694	60 107 133	2031 rok
Pożyczka inwestycyjna	17 497 780	7 057 780	2021 rok

PWiK jest stroną jednego długoterminowego kredytu obrotowego inwestycyjnego:

- Umowa z PKO BP SA nr 68102035410000599600901538 z dnia 11.12.2017r. na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym o powierzchni 34,7786 ha położonej na terenie gminy Olsztyn- obręb 156 działka nr 2/1,2/2 dla której prowadzone przez Sąd Rejonowy w Olsztynie, VI Wydział Ksiąg Wieczystych, są księgi wieczyste: KW nr OL10/00163161/9 oraz KW nr OL10/00110916/1 („Inwestycja”). Kwota kredytu z umowy wynosiła 13 mln zł. Umowa przewiduje spłatę zobowiązania do 2032 roku. Kredyt zabezpieczony jest wekslem „in blanco” wraz z deklaracją wekslową oraz hipoteką umowną łączną do kwoty 19,5 mln zł ustanowioną na nieruchomościach będących przedmiotem finansowania.

Na koniec 2017 roku Spółka posiadała następujące zobowiązania z tytułu zaciągniętego kredytu:

Tabela 6. Saldo kredytu na dzień 31.12.2017 rok (w złotych)

Wyszczególnienie	Wielkość zaciągniętego kredytu	Zadłużenie wg. stanu na dzień 31.12.2017r.	Termin spłaty
Kredyt inwestycyjny	13 000 000	13 000 000	2032 rok

3. Poręczenia i gwarancje

W 2016 roku Spółka nie udzielała poręczeń i gwarancji.

4. Sytuacja finansowa Spółki

Za 2017 rok Spółka uzyskała przychody ogółem (wg ksiąg rachunkowych) w kwocie 91 518,6 tys. zł i były one wyższe o 3 308,3 tys. zł, tj. o 3,8 % od przychodów osiągniętych w 2016 roku.

Głównym źródłem przychodów były przychody ze sprzedaży. W 2017 roku przychody ze sprzedaży i zrównane z nimi zostały zrealizowane na kwotę 83 439,9 tys. zł i są one o 865,9 tys. zł, tj. o 1,0 % wyższe od przychodów uzyskanych w analogicznym okresie roku ubiegłego.

Tabela 7. Zestawienie przychodów ze sprzedaży w latach 2013-2017 z podziałem na poszczególne rodzaje działalności (w tys. zł)

Wyszczególnienie	2013r.	2014r.	2015r.	2016r.	2017r.
Przychody z tytułu dostawy wody i odbioru ścieków	76 581,8	77 467,4	78 087,5	81 696,9	82 557,6
Przychody z działalności pomocniczej i robót odpłatnych	1 041,6	930,1	1 630,5	766,4	761,6
Przychody z usług mieszkaniowych	69,5	69,7	67,5	63,7	61,1
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	63,4	63,2	33,6	47,0	59,6
Razem	77 756,3	78 530,4	79 819,1	82 574,0	83 439,9

W 2017 roku przychody ze sprzedaży stanowią 91,2 % całości przychodów. Inne źródła przychodów to:

- pozostałe przychody operacyjne 7 402,3 tys. zł (8,1 %)
- przychody finansowe 676,4 tys. zł (0,7 %).

Pozostałe przychody operacyjne to przede wszystkim kwoty pochodzące z rozliczenia dotacji, pozyskanych z Unii Europejskiej na realizację inwestycji, proporcjonalnie do amortyzacji środków trwałych nimi sfinansowanych (3 110,7 tys. zł) i amortyzacji prawa wieczystego użytkowania gruntów (235,6 tys. zł), przychody z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania gruntów w prawo własności (3 259,6 tys. zł) i przychody ze sprzedaży świadectw pochodzenia energii elektrycznej (334,7 tys. zł).

Na przychody finansowe składają się przede wszystkim odsetki otrzymane od środków pieniężnych ulokowanych na rachunkach bankowych (265,0 tys. zł) i odsetki od należności nie zapłaconych w terminie (77,8 tys. zł) oraz kwoty pochodzące ze zmniejszenia odpisów aktualizujących wartość aktywów finansowych (250,0 tys. zł), oraz zmniejszenia .

W celu osiągnięcia przychodów Spółka poniosła koszty w kwocie 90 751,7 tys. zł. Są one o 3 679,6 tys. zł , tj. o 4,2 % wyższe od kosztów poniesionych w 2016 roku.

Za 2017 rok działalność Spółki zamknęła się zyskiem netto w kwocie 557,1 tys. zł.

5. Sytuacja majątkowa Spółki

Tabela 8. Struktura aktywów Spółki na 31.12.2017r.

Pozycja	31.12.2017		31.12.2016		Zmiana	
	w tys. zł	Struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Wartości niematerialne	195,0	0,1	263,8	0,1	- 68,8	-26,1
Rzeczowe aktywa trwałe	294 344,4	90,9	287 638,4	90,4	6 706,0	2,3
Należności długoterminowe	11,5	0,0	0	0,0	11,5	X
Inwestycje długoterminowe	440,0	0,2	440,0	0,1	0,0	0,0
Długoterminowe rozliczenia	4 612,9	1,4	4 351,8	1,4	261,1	6,0
Zapasy	1 193,3	0,4	1 161,8	0,4	31,5	2,7
Należności krótkoterminowe	7 715,4	2,3	6 636,4	2,1	1 079,0	16,3
Inwestycje krótkoterminowe	14 809,5	4,5	16 764,6	5,3	- 1 955,1	-11,7
Krótkoterminowe rozliczenia	557,9	0,2	863,1	0,2	-305,2	-35,4
Razem aktywa	323 879,9	100,0	318 119,9	100,0	5 760,0	1,8

Tabela 9. Struktura pasywów Spółki na 31.12.2017r.

Pozycja	31.12.2017		31.12.2016		Zmiana	
	w tys. zł	Struktura (%)	w tys. zł	struktura (%)	w tys. zł	(%)
Kapitał własny	174 534,6	53,9	171 727,3	54,0	2 807,3	1,6
Rezerwy na zobowiązania	4 404,3	1,3	3 626,1	1,1	778,2	21,5
Zobowiązania długoterminowe	76 454,6	23,6	70 275,3	22,1	6 179,3	8,8
Zobowiązania Krótkoterminowe	21 583,4	6,7	19 581,6	6,2	2 001,8	10,2
Rozliczenia międzyokresowe	46 903,0	14,5	52 909,6	16,6	- 6 006,6	- 11,4
Razem pasywa	323 879,9	100,0	318 119,9	100,0	5 760,0	1,8

Aktywa trwałe Spółki na dzień 31.12.2017r. wyniosły 299 603,7 tys. zł, tj. o 2,4 % więcej niż na 31 grudnia 2016r. Przyrost aktywów trwałych w omawianym okresie nastąpił głównie za sprawą wzrostu rzeczowych aktywów trwałych o kwotę 6 706,0 tys. zł oraz długoterminowych rozliczeń o 261,1 tys. zł. Jednocześnie nastąpił spadek wartości niematerialnych o 68,8 tys. zł.

Z kolei aktywa obrotowe na koniec 2017 roku wyniosły 24 276,1 tys. zł, odpowiednio o 4,5 %, mniej niż 31 grudnia 2016r. Spadek aktywów obrotowych nastąpił głównie za sprawą spadku inwestycji krótkoterminowych o kwotę 1 955,1 tys. zł. W ogólnej strukturze aktywów Spółki zdecydowanie, podobnie jak w latach ubiegłych, przeważały aktywa trwałe. Ich udział wzrósł z 92,0 % na początku roku do 92,6 % na koniec 2017 roku. W tym samym czasie udział środków obrotowych w strukturze aktywów spadł z 8,0 % do 7,4 %.

Po stronie pasywów (źródeł finansowania) kapitał własny na 31 grudnia 2017r. wyniósł 174 534,6 tys. zł, co oznacza wzrost o 1,6 % w stosunku do roku 2016.

Zobowiązania długoterminowe wzrosły z poziomu 70 275,3 tys. zł odnotowanego w 2016 roku do poziomu 76 454,6 tys. zł wykazanego na dzień 31 grudnia 2017r. Wzrost zobowiązań długoterminowych był efektem wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek .

Natomiast zobowiązania krótkoterminowe w analizowanym okresie wzrosły do kwoty 21 583,4 tys. zł, czyli o 10,2 % w stosunku do stanu z grudnia 2016 roku. Wzrost pozycji zobowiązań krótkoterminowych wynikał przede wszystkim ze wzrostu zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Efektom omówionych powyżej zmian był wzrost sumy bilansowej na koniec 2017 roku o 1,8 % w porównaniu z końcem 2016r., której wartość na 31 grudnia 2017r. wyniosła 323 879,9 tys. zł.

W strukturze aktywów największy udział miały rzeczowe aktywa trwałe (90,9 % sumy aktywów na 31 grudnia 2017r.), inwestycje krótkoterminowe oraz należności krótkoterminowe (odpowiednio 4,5% i 2,3% sumy aktywów). Pozycjami o największym udziale w pasywach na 31 grudnia 2017r. były: kapitał własny i zobowiązania długoterminowe, z udziałem w pasywach na poziomie odpowiednio: 53,9% i 23,6%.

Na koniec 2017 roku aktywa Spółki w 53,9 % sfinansowane były kapitałami własnymi i w 46,1 % zobowiązaniami.

6. Przepływy pieniężne

Tabela 10. Wybrane pozycje rachunku przepływów pieniężnych Spółki (w tys. zł)

Pozycja	2017r.	2016r.	Zmiana w tys. zł
Przepływy pieniężna netto z działalności operacyjnej	16 195,6	20 512,9	- 4 317,3
Przepływy pieniężna netto z działalności inwestycyjnej	- 24 370,3	- 9 719,6	- 14 650,7
Przepływy pieniężna netto z działalności finansowej	6 171,4	- 6 793,8	12 965,2
Stan środków pieniężnych na początku roku	16 764,6	12 765,1	3 999,5
Stan środków pieniężnych na koniec roku	14 761,3	16 764,6	- 2 003,3

Działalność operacyjna w 2017 roku wygenerowała dodatnie przepływy pieniężne w wysokości 16,2 mln zł. Były one jednak niższe o 4,3 mln zł w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2016r., a wynikało to ze wzrostu stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem kredytów i pożyczek) o 2,6 mln zł.

W 2017 roku przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej, podobnie jak w latach poprzednich były ujemne. Natomiast przepływy finansowe były dodatnie ze względu

na zaciągnięty kredyt inwestycyjny. Stan środków pieniężnych na koniec roku wyniósł 14,8 mln. zł.

7. Wskaźniki ekonomiczne

Zestawienie wskaźników charakteryzujących działalność i sytuację Spółki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 11. Wskaźniki ekonomiczne

Wskaźnik	Treść ekonomiczna	2017r.	2016r.
Rentowność majątku (ROA) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przeciętny stan aktywów majątkowych	0,17	0,30
Rentowność kapitału własnego (ROE) (%)	<u>wynik finansowy netto</u> średnioroczny stan kapitału własnego	0,32	0,57
Zyskowność netto sprzedaży (%)	<u>wynik finansowy netto</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	0,67	1,17
Stopa zadłużenia (%)	<u>zobowiązania ogółem</u> suma pasywów bilansu	46,11	46,02
Wskaźnik płynności bieżącej	<u>aktywa obrotowe ogółem</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,12	1,30
Wskaźnik płynności szybkiej	<u>aktywa obrotowe ogółem – zapasy</u> zobowiązania krótkoterminowe	1,07	1,24
Wskaźnik płynności gotówkowej	<u>inwestycje krótkoterminowe</u> zobowiązania krótkoterminowe	0,69	0,86
Szybkość obrotu należności (w dniach)	<u>należności z tyt. dostaw i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i mater.	27,00	25,00
Szybkość obrotu zapasami (w dniach)	<u>zapasy średni stan x liczba dni w okresie)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	5,00	5,00
Szybkość spłaty zobowiązań (w dniach)	<u>zobowiąz. z tyt. dost. i usług (śr.stan x liczba dni w okres.)</u> koszt własny sprzedanych produktów, towarów i mater.	12,00	12,00

Wartość obliczonych na podstawie wyników finansowych Spółki wskaźników rentowności była w 2017 roku niższe aniżeli w roku poprzednim, przede wszystkim na skutek niższego zysku.

W Spółce w roku 2017 zarówno wskaźnik płynności bieżącej, jak i wskaźnik szybkiej płynności uległy niewielkim zmianom w stosunku do roku poprzedniego ze względu na wzrost zobowiązań krótkoterminowych, przy jednoczesnym spadku aktywów obrotowych. Wartość wskaźników znajduje się na poziomie oznaczającym prawidłową sytuację finansową Spółki. Zatem oznacza to, iż Spółka nie ma problemów z bieżącym regulowaniem zobowiązań.

W 2017 roku Spółka zanotowała niewielki wzrost wskaźnika zadłużenia w stosunku do 2016 roku. Wzrosło zaangażowanie kapitału obcego w finansowanie Spółki. Zadłużenie Spółki jest na bezpiecznym poziomie i nie niesie za sobą ryzyka finansowego.

W analizowanym okresie średni stan należności z tytułu dostaw i usług wyniósł 6 186,9 tys. zł. i wzrósł w stosunku do roku ubiegłego o 620,1 tys. zł. Okres windykacji należności od odbiorców z tytułu dostaw i usług uległ wydłużeniu z 25 dni w 2016 roku do 27 dni w 2017 roku. Należy zaznaczyć, że Spółka minimalizuje ryzyko nieściągalności należności poprzez ich ściśle monitorowanie. Średni stan zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług wyniósł 2 873,2 tys. zł. Cykl płatności zobowiązań krótkoterminowych wyniósł 5 dni i nie uległ zmianie w porównaniu do 2016 roku. Również cykl rotacji zapasów pozostał na poziomie z 2016 roku.

VII. SZCZEGÓLNE ZDARZENIA

1. 1 stycznia 2018 roku weszło w życie nowe prawo wodne wprowadzające zmiany w dotychczasowym systemie gospodarowania wodami w Polsce. Jednym z najistotniejszych elementów wprowadzonych zmian jest konieczność realizacji założeń art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej, wprowadzającej zasadę „zwrotu kosztów za usługi wodne”. Konsekwencją realizacji wspomnianej zasady zwrotu kosztów jest opracowanie w nowej ustawie katalogu usług wodnych, do którego wprowadzono regulacje dotyczące opłat, mające zastąpić dotychczasowe uregulowania obowiązujące w tym zakresie na gruncie Prawo ochrony środowiska. Nowe prawo wodne nakłada na przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne opłaty za usługi wodne. Pierwszą – stałą - zupełnie nową, dotąd nieistniejącą (pobierana jest za np. maksymalną ilość wody określoną w pozwoleniu). Drugą- zmienną, która jest odpowiednikiem dotychczasowych opłat środowiskowych. 30 grudnia 2017 roku w Dzienniku Ustaw RP opublikowano Rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie jednostkowych stawek opłat za usługi wodne (poz. 2502), które określa wysokość jednostkowych stawek opłat za poszczególne usługi (zarówno w formie opłaty stałej jak i zmiennej).
2. 12 grudnia 2017 roku weszła w życie znowelizowana ustawa o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz innych ustaw z dnia 27 października 2017 roku, której głównym założeniem jest efektywny nadzór nad ustanawianiem cen i opłat za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków. W znowelizowanych przepisach określono zasady i warunki zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków, określono wymagania wobec jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz tryb zatwierdzania taryf i wskazano zadania organu regulacyjnego cen. Do zadań organu regulacyjnego będzie należało m.in. zatwierdzanie taryf za wodę i ścieki.
3. Do 12 marca 2018 roku Spółka złoży wniosek taryfowy określający ceny i stawki opłat za wodę i ścieki na trzy kolejne lata opracowany na podstawie Rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzanie taryfy oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków z 28 lutego 2018 roku.
4. Dzięki dofinansowaniu ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020 „Oś priorytetowa 4 Efektywność energetyczna Działanie 4.1 Wspieranie wytwarzania i dystrybucji energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych” na terenie siedziby Spółki powstała farma fotowoltaiczna. Uroczyste uruchomienie farmy nastąpiło 14 czerwca 2017r. Energia wyprodukowana przez ogniwa fotowoltaiczne o mocy 120 kW jest wykorzystywana na własne potrzeby Spółki. Wyprodukowana ze źródeł odnawialnych energia pokryje ok 30 proc. zapotrzebowania obiektu na energię elektryczną i pozwoli zaoszczędzić ok. 120 tys. zł.
5. W 2017 roku obsługa zadłużenia pożyczek zaciągniętych w NFOŚiGW na finansowanie projektu „Gospodarka wodno-ściekowa m. Olsztyn – II faza” wyniosła 6,8 mln zł, z czego spłata rat kapitałowych 6,0 mln zł. W 2018 roku będzie to kwota 6,7 mln zł.
6. Obsługa długoterminowego kredytu obrotowego inwestycyjnego zaciągniętego w 2017 roku na częściowe finansowanie wykupu na własność nieruchomości gruntowych będących w użytkowaniu wieczystym Spółki w 2018 roku wyniesie 1,5 mln zł.

7. Trzy zespoły prądotwórcze biogazowe wyprodukowały 2 519,9 MWh na kwotę ok. 788 tys. zł. Stanowi to 27,8 % całkowitego zużycia energii elektrycznej przez Oczyszczalnię Ścieków oraz Suszarnię i Spalarnię Osadów.
8. Prawa majątkowe, wynikające ze świadectw pochodzenia energii wytworzonej w odnawialnych źródłach - elektrowni biogazowej o nazwie Miejska Oczyszczalnia Ścieków „Łyna” w Olsztynie wytwarzającej energię elektryczną przy wykorzystaniu biogazu uzyskanego w procesie fermentacji osadów, w 2017 roku osiągnęły wartość 334,7 tys. zł.
9. W ramach współpracy z Uniwersytetem Warmińsko - Mazurskim oraz olsztyńskimi szkołami średnimi, Spółka umożliwia uczniom i studentom odbywanie praktyk zawodowych. W 2017 roku doświadczenie zawodowe na kierunkowych praktykach zdobywało 30 studentów oraz 16 uczniów szkół średnich. Były to praktyki 2, 3 i 4 tygodniowe i odbywały się zgodnie z przedstawianymi przez studentów i uczniów programami.
W 2017 roku Spółka umożliwiła 4 bezrobotnym odbycie staży zawodowych w ramach umów zawartych z Urzędem Pracy w Olsztynie. Na stażach bezrobotni przygotowywali się do pracy w następujących zawodach: pracownik obsługi biurowej, stanowisko ds. transportu, technik urządzeń sanitarnych oraz spawacz. Po zakończonych stażach, z trzema kandydatami, zawarto umowę o pracę.
W 2017 r. Spółka zatrudniała 1 ucznia III klasy Zespołu Szkół Zawodowych im. C. K. Mrongowiusza w Olsztynku jako pracownika młodocianego. Młodociany kształcił się w szkole, a w PWiK zdobywał doświadczenie zawodowe w kierunku „elektryk”. Spółka otrzymywała częściową refundacją kosztów ponoszonych na przygotowanie zawodowe młodocianego refundowaną przez OHP w Olsztynie.
10. W 2017 roku przeprowadzono trzy audyty wewnętrzne, w których oceniono funkcjonowanie Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością, Środowiskiem i BHP wg PN-ISO 9001:2000; PN-ISO 14001 oraz PN-N 18001, wdrożonego w Spółce w 2003 roku. W dniach 26-27 czerwca 2017r. jednostka certyfikująca TÜV NORD Polska przeprowadziła II audyt nadzoru ZSZ. Celem audytu było potwierdzenie zgodności systemu zarządzania z wymaganiami norm w celu utrzymania certyfikatu. Podczas audytu nie stwierdzono niezgodności.
11. W dniach 04 - 05 września 2017r. w Dziale Jakości Wody i Ścieków odbył się audyt zewnętrzny Polskiego Centrum Akredytacji. Był to planowany audyt nadzoru, kończący drugi, czteroletni cykl akredytacji. Auditorzy PCA ocenili na miejscu kompetencje laboratorium do wykonywania badań zamieszczonych w dotychczasowym zakresie akredytacji oraz badania zgłoszone we wniosku Laboratorium o uaktualnienie zakresu akredytacji. Ocenie podlegał wdrożony System Zarządzania wg PN-EN ISO/IEC 17025:2005 oraz badania fizykochemiczne i mikrobiologiczne wody, badania fizykochemiczne ścieków i osadów ściekowych a także pobieranie próbek. Na podstawie wyników oceny w procesie nadzoru, certyfikat akredytacji Nr AB 1128 został przedłużony na następne 4 lata, do 20.12.2021 roku.
Zakres akredytacji został uaktualniony w punktach dotyczących zakresu badań azotanów i fosforu ogólnego w wodzie. 06 listopada 2017r. roku PCA zatwierdziło dziewiąte wydanie Zakresu Akredytacji Laboratorium Badawczego Nr AB 1128. Zakres obejmuje 8 badań mikrobiologicznych wody, 15 badań fizykochemicznych wody i 14 badań ścieków i osadów ściekowych.
12. 26 lutego 2018 roku Prezes Spółki odebrał z rąk Prezydenta Andrzeja Dudy nagrodę „Pracodawca przyjazny pracownikom”.

VIII. SKARGI, WNIOSKI, REKLAMACJE, KONTROLE

W 2017 roku Zarząd Spółki rozpatrywał wniesione przez odbiorców usług:

1. Trzy skargi, z czego dwie uznano za zasadne. Dotyczyły odtworzenia zniszczonego podczas naprawy nasadzenia, niesprawnego hydrantu.
2. Sześć wniosków, z czego jeden uznano za zasadny. Dotyczyły one korekty faktury za zużycie wody z powodu niesprawnego wodomierza.
3. Siedemnaście reklamacji, z czego siedem uznano za zasadne, a dotyczyły one zwrotu należności za ścieki z powodu awarii na instalacji wewnętrznej wodociągowej zgodnie z zapisami standardu, wydania faktur korygujących.

W 2017 roku w Spółce przeprowadzono cztery kontrole zewnętrzne. Organami kontrolującymi byli: Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, Państwowa Inspekcja Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie oraz Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Olsztynie. Dwie kontrole zakończyły się wydaniem zaleceń pokontrolnych. Warmińsko-Mazurski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Olsztynie w zarządzeniu pokontrolny zalecił podjęcia działań w celu wyeliminowania przyczyn okresowego nieosiągnięcia wymaganej redukcji zanieczyszczeń w ściekach odprowadzanych z oczyszczalni do rzeki Łyna

Natomiast w wyniku kontroli Państwowej Inspekcji Pracy Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie:

- 1) wydano decyzję ustną odnośnie oznaczenia magazynu niebezpiecznych czynników chemicznych na terenie oczyszczalni ścieków, znakiem ostrzegającym o zagrożeniu pochodzących od magazynowanych czynników;
- 2) wystąpiono o zapewnienie, aby zabieg z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonym dla użytkowników profesjonalnych był wykonywany przez osoby, które ukończyły szkolenie w zakresie: stosowania środków ochrony roślin, doradztwa dotyczącego środków ochrony roślin, integrowanej produkcji roślin;
- 3) ustalono w związku z w/w stosowane nakazy.

IX. INFORMACJA O PRZEWIDYWANYM ROZWOJU SPÓŁKI

Na przestrzeni najbliższego roku obrotowego Spółka planuje kontynuować przyjętą dotychczas strategię rozwoju. W związku z tym głównym zadaniem w 2018 roku będzie poprawa efektywności pracy w celu maksymalnego wykorzystania potencjału Spółki.

W związku ze zmianą z dniem 1 stycznia 2018 roku otoczenia prawnego, tj. zmiany ustawy z 20 lipca 2017 roku Prawo Wodne, ustawy z 27 października 2017 roku o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw oraz brakiem aktów wykonawczych, które wpływają na brak podstawowych danych wpływających na poziom planowanych przychodów oraz kosztów, Spółka opracowała prowidorium planu techniczno-ekonomicznego na 2018 rok.

W związku ze zmianą ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z dnia 27 października 2017r. (Dz.U. z 2017r., poz. 2180), taryfa dla zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków obowiązująca w roku 2017 zachowała ważność przez 180 dni od wejścia w życie Ustawy, tj. do 9 czerwca 2018 roku. Do 12 marca 2018 roku Spółka musi złożyć wniosek taryfowy na 3 lata.

31 stycznia 2018 roku Rada Miasta Olsztyna Uchwałą Nr XLIV/850/18 zatwierdziła „Wieloletni plan modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych Przedsiębiorstwa wodociągów i Kanalizacji Spółka z o.o. w Olsztynie na lata 2018-2021” Wieloletni plan został opracowany na podstawie art. 21, ust. 1 do 3 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z późn. zm. W latach 2018-2021 Spółka planuje zrealizować przedsięwzięcia inwestycyjne na kwotę 119 004 tys. zł. Nakłady zostaną sfinansowane przede wszystkim ze środków własnych pochodzących z amortyzacji, dofinansowania pozyskanego ze środków unijnych oraz kredytu. Z amortyzacji będą również spłacane raty kapitałowe od pożyczek zaciągniętych w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację zadania „Gospodarka wodno-ściekowa w Olsztynie- II faza oraz kredytu inwestycyjnego. Suma rat kapitałowych przewidzianych do spłaty przez Spółkę w latach 2018-2021 wynosi 27 468,0 tys. zł.

Planowane przez Spółkę inwestycje związane są z realizacją „Strategii firmy na lata 2012-2020”. Głównym celem działalności Przedsiębiorstwa jest zapewnienie wytwarzania wyrobów i świadczenia usług o jakości spełniającej oczekiwania klientów z jednoczesnym minimalizowaniem wpływu na środowisko naturalne i zapobieganiem negatywnym oddziaływaniom na nie oraz zapewnianiem pracownikom bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Cele te wpisują się w „Strategię Rozwoju Miasta - Olsztyna 2020” uchwaloną przez Radę Miasta Olsztyn w dniu 30 października 2013r. (Uchwała Nr XLV/752/13), a także w „Strategię Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Województwa Warmińsko-Mazurskiego do roku 2020” (Uchwała nr XXXIV/474/05 Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego z dnia 31 sierpnia 2005r.).

Spółka planuje dalsze doskonalenie procesów pozyskiwania, uzdatniania i zaopatrywania w wodę oraz odbioru i oczyszczania ścieków w celu spełnienia wymagań, potrzeb i oczekiwań klientów poprzez m.in. modernizację systemów wodociągowo-kanalizacyjnych. Działalność ta jest ściśle powiązana z przestrzeganiem uregulowań prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa i higieny pracy, a także ma na celu monitorowanie uzyskiwanych efektów.

Planowane inwestycje z jednej strony służą podniesieniu standardów jakości, z drugiej strony wynikają z potrzeby utrzymania opłat dla odbiorców na poziomie możliwym do przyjęcia w kategoriach społecznych i politycznych.

X. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

- 1. Kalkulacja taryf.** Ważnym czynnikiem wpływającym na działalność jest uzależnienie przychodów Spółki od taryf. Z dniem 1 stycznia 2018 roku powołano nowy organ regulatora rynku wodociągowo-kanalizacyjnego. W stosunku do Spółki zadania organu regulacyjnego będzie wykonywał dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Poziom taryf decyduje o możliwości uzyskania przychodów pokrywających ponoszone koszty uzasadnione wraz ze zwrotem zaangażowanego kapitału. Zasady ustalania taryf określone są przez przepisy wykonawcze do ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków z 7 czerwca 2001r. z późn. zm.
- 2. Sytuacja makroekonomiczna.** Na realizację założonych celów strategicznych i osiągnięte przez Spółkę wyniki finansowe oddziałują między innymi czynniki makroekonomiczne, których wpływ jest niezależny od działań Spółki. Do tych czynników zaliczyć można: inflację, ogólną kondycję polskiej gospodarki, zmiany sytuacji gospodarczej, politykę podatkową, wzrost stóp procentowych. Zmiany

wskaźników makroekonomicznych mogą wpłynąć na zmniejszenie planowanych przychodów, bądź na zwiększenie kosztów działalności.

3. **Ryzyko związane z uzyskiwanymi przez Spółkę wynikami finansowymi oraz z możliwością finansowania dalszego rozwoju.** W przypadku, gdy Spółka nie będzie w stanie uzyskać dodatnich przepływów pieniężnych z prowadzonej obecnie działalności, realizacja przyjętej strategii rozwoju może zostać utrudniona. W celu realizacji założonej strategii, Spółka może być zmuszona pozyskiwać w większym stopniu niż zakładano finansowanie w drodze m.in. zwiększenia zadłużenia, wprowadzić znaczny poziom redukcji kosztów, co może wpłynąć na jakość oferowanych usług oraz ograniczyć wydatki na planowane inwestycje.
4. **Ryzyko operacyjne związane z niebezpieczeństwem niepokrycia kosztów Spółki uzyskanymi przychodami.** Wynika ono z wysokiego udziałem kosztów stałych w kosztach operacyjnych ogółem. W Spółce, podobnie jak we wszystkich przedsiębiorstwach wodociągowo-kanalizacyjnych, na trwałe wpisany jest wysoki udział kosztów stałych w kosztach ogółem. Im wyższy udział kosztów stałych tym większa wrażliwość wyniku na działalności podstawowej na wahania przychodów ze sprzedaży.
5. **Niepewność osiągnięcia sprzedaży na poziomie prognozowanego popytu.** Popyt kształtowany jest przez czynniki niezależne od decyzji Przedsiębiorstwa (czynniki zewnętrzne). Wpływ na popyt będą miały czynniki makroekonomiczne, tj. koniunktura gospodarcza, poziom stóp procentowych czy wielkość bezrobocia, także pogoda.
6. **Nieplanowane przejęcia sieci na stan Spółki** (przejmowanie sieci wod-kan na stan Spółki np. od inwestorów zewnętrznych).
7. **Wzrost nakładów inwestycyjnych** spowodowany tym, że inwestycje prowadzone są w terenie silnie zurbanizowanym. Nie znane są przeszkody napotymane w trakcie ich realizacji. Prowadzenie prac w warunkach kolizji z innymi systemami sieciowymi: energia elektryczna, ciepło, gaz, telefonia oraz w jezdniach, których rekonstrukcja wymaga wysokich nakładów.
8. **Ryzyko związane z należnościami.** Należności Spółki z tytułu dostaw i usług stanowią ponad 2,2 % sumy bilansowej - według stanu na dzień 31.12.2017r. Spółka minimalizuje ryzyko związane z należnościami. Należności są na bieżąco monitorowane. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez odbiorców podejmowane są stosowne przedsięwzięcia według określonych procedur windykacyjnych.

XI. NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

Lider usług komunalnych

Tytuł ten został przyznany Przedsiębiorstwu Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie przez Kapitułę Plebiscytu „Eurogmina” pod patronatem wojewody warmińsko-mazurskiego i marszałka województwa warmińsko-mazurskiego. Kapituła brała pod uwagę m.in. wykorzystanie środków unijnych, utrzymanie dotychczasowych miejsc pracy oraz wzrost długości sieci wodociagowych i kanalizacyjnych na terenie Gminy Olsztyn w ostatniej kadencji samorządu.

Produkt z Warmii i Mazur

Olsztyńską wodę ze względu na zawartość sodu i potasu można zaliczyć do wód średniomineralizowanych. W stacjach uzdatniania usuwana jest z niej tylko ponadnormatywna część związków żelaza i manganu. Olsztyńska woda z kranu nie wymaga chlorowania i nadaje się do picia bez przegotowania.

Marka przyznawana jest w trzech kategoriach: produkt, usługa, wydarzenie. Ubiegają się o nią osoby prywatne, firmy, placówki publiczne prowadzące działalność gospodarczą lub zawodową na terenie województwa warmińsko-mazurskiego.

Przedsiębiorstwo Fair Play 2009

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olstynie otrzymało certyfikat „Przedsiębiorstwo Fair Play 2009”. Celem jest promocja etyki w działalności gospodarczej. „Przedsiębiorstwo „Fair Play” to firma która: postępuje rzetelnie wobec klientów, ułożyła sobie współpracę z kontrahentami i nie miała zaległości w regulowaniu wobec nich zobowiązań, terminowo wywiązuje się ze zobowiązań wobec Skarbu Państwa, stworzyła swoim pracownikom warunki sprzyjające zarówno efektywnej pracy jak i rozwojowi zawodowemu, aktywnie uczestniczy w przedsięwzięciach charytatywnych, wspiera wszelkiego rodzaju inicjatywy edukacyjne, kulturalne oraz sportowe, ich działalność jest przyjazna dla środowiska naturalnego, potrafią usatysfakcjonować wymagających odbiorców.

Przedsiębiorstwo Społecznie Odpowiedzialne

Olsztyńskie wodociągi należą do grona 36 przedsiębiorstw w Europie wyróżnionych przez Europejską Organizację Pracodawców Sektora Publicznego (CEEP) w ramach Projektu Discerno. Partnerzy ww. projektu mają na celu wspieranie polskich, niemieckich, włoskich i francuskich przedsiębiorstw użyteczności publicznej w kierowaniu się zasadami CSR. Idea CSR czyli Społecznej Odpowiedzialności Biznesu jest ważnym elementem strategii firmy, a przestrzeganie zasad odpowiedzialnego biznesu gwarantuje zadowolenie interesariuszy, kształtuje pozytywny wizerunek firmy, zwiększa lojalność konsumentów i zainteresowania inwestorów oraz stwarza możliwość pozyskiwania i utrzymywania najlepszych pracowników.

Oskar Dobroczyńności

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Olsztynie zostało uhonorowane przez Warmińsko-Mazurski Zarząd Okręgowy PCK tytułem "Oskar dobroczynności 2008". "Tytuł ten przyznajemy firmom lub osobom, które od lat wspierają nas finansowo - mówi Andrzej Karski, dyrektor PCK w Olsztynie - Olsztyńskie Wodociągi znalazły się w gronie 25 firm, które przekazują nam środki na naszą statutową działalność. Pieniądze, które przekazują darczyńcy są przeznaczane na organizację wypoczynku dla dzieci i młodzieży oraz na tzw. działalność prozdrowotną. Zajmujemy się szkoleniami ratowników medycznych, organizujemy olimpiady wiedzy o zdrowiu. PCK Olsztyn ma też grupę ratownictwa medycznego, która dba o bezpieczeństwo mieszkańców miasta podczas imprez masowych."

Nagroda Jakości

Wyróżnienie I stopnia za doskonałość zarządzania w kategorii organizacji przedsiębiorstw - VII edycji Konkursu Warmińsko-Mazurskiej Nagrody Jakości

Gazeta Biznesu

Od 2006 roku Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. Olsztyn należy do klubu Gazel Biznesu – grona najdynamiczniej rozwijających się firm.

XII. POZOSTAŁE INFORMACJE WYMAGANE

Zgodnie z art. 49 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie Zarządu z działalności powinno obejmować istotne informacje o stanie majątkowym i sytuacji finansowej Spółki. Poniżej zamieszczono nieomówione wcześniej wymagane informacje.

Art.49 ust.2 pkt 3)

Ważniejsze osiągnięcia w dziedzinie badań i rozwoju

Spółka nie prowadzi działalności badawczo-rozwojowej.

Art.49 ust.2 pkt 5)

Nabycie udziałów własnych, a w szczególności cel ich nabycia, liczba i wartość nominalna ze wskazaniem, jaką część kapitału zakładowego reprezentują, a, cena nabycia oraz cena sprzedaży tych akcji w przypadku ich zbycia.

W 2017 roku Spółka nie nabywała, ani nie sprzedawała udziałów własnych

Art.49 ust.2 pkt 6)

Posiadane przez jednostkę oddziały (zakłady)

Spółka nie posiada oddziałów (zakładów).

PREZES ZARZĄDU

Wiesław Pancer

Olsztyn, 28 lutego 2018 r.